

Besluit van gedeputeerde staten van 3 februari 2026, PZH-2025-884915136 (DOS-2023-0000342) tot vaststelling van het Openstellingsbesluit subsidie uitvoering integrale gebiedsplannen GLB-NSP Zuid-Holland 2026 (Openstellingsbesluit subsidie uitvoering integrale gebiedsplannen GLB-NSP Zuid-Holland 2026)

Gedeputeerde staten van Zuid-Holland;

Gelet op [artikel 1.2](#) en [paragraaf 6](#) van Hoofdstuk 2 van de Regeling Europese landbouwsubsidies Zuid-Holland;

Overwegende dat gedeputeerde staten met deze subsidieregeling beogen de gestelde doelen in het Nationaal Strategisch Plan te behalen;

Overwegende dat het wenselijk is om in de Zuid-Hollandse Delta het transitiespoor uit de Uitvoeringsagenda landbouw van biologische en regeneratieve initiatieven te verbinden en ook het hoogtechnologische transitiespoor (robotisering en precisielandbouw) in de landbouw te ondersteunen en daarmee de innovatie- en kennisagenda op beide sporen te versterken en uit te bouwen om de transitie naar een meer verduurzaamde landbouw vaart te geven en boeren meer in hun kracht te zetten en mogelijkheden te bieden;

Besluiten vast te stellen het volgende besluit:

Openstellingsbesluit subsidie uitvoering integrale gebiedsplannen GLB-NSP Zuid-Holland 2026

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit openstellingsbesluit wordt verstaan onder:

- Regeling: Regeling Europese landbouwsubsidies Zuid-Holland;
- Zuid-Hollandse Delta: deelgebieden Hoeksche Waard, Goeree-Overflakkee, IJsselmonde, Eiland van Dordrecht, Voorne-Putten zoals benoemd in het Zuid-Hollandse Programma Landelijk Gebied

Artikel 2 Subsidiabele activiteit

1. Subsidie kan worden verstrekt voor het in samenwerking uitvoeren van een integraal gebiedsplan als bedoeld in [artikel 2.6.1](#), eerste lid, onder b, van de Regeling.
2. Subsidie wordt uitsluitend verstrekt als de aanvraag betrekking heeft op ten minste één van de doelen als bedoeld in [artikel 2.6.1](#), tweede lid, van de Regeling.

Artikel 3 Integraal gebiedsplan

Een integraal gebiedsplan als bedoeld in [artikel 2.6.1](#) van de Regeling bestaat uit minimaal één van de maatregelen, genoemd in [artikel 2.6.2](#) van de Regeling.

Artikel 4 Aanvrager

Subsidie als bedoeld in artikel 2 kan worden verstrekt aan de deelnemers van een samenwerkingsverband, bedoeld in [artikel 2.6.3](#), tweede lid, van de Regeling.

Artikel 5 Samenwerkingsverband

In aanvulling op [artikel 2.6.4](#) van de Regeling bestaat een samenwerkingsverband als bedoeld in [artikel 2.6.3](#), tweede lid, van de Regeling tenminste uit twee landbouwers en tenminste één kennisaanbieder als bedoeld in [artikel 2.10.2](#) van de Regeling.

Artikel 6 Aanvraagvereisten

1. Een aanvraag om subsidie voldoet aan de aanvraagvereisten, bedoeld in de artikelen [1.6](#) en [2.6.5](#), tweede lid, van de Regeling.
2. In aanvulling op het eerste lid bestaat een aanvraag uit een uitwerking van hoe de activiteiten aansluiten bij het provinciaal beleid zoals opgenomen in de Omgevingsvisie Zuid-Holland met bijbehorende Uitvoeringsagenda Landbouw en het Zuid-Hollandse Programma Landelijk Gebied (ZHPLG).

Artikel 7 Weigeringsgronden

1. Artikel 2.6.6, tweede en derde lid, van de Regeling is van toepassing.
2. In aanvulling op het eerste lid wordt een aanvraag om subsidie geweigerd indien de aanvraag betrekking heeft op een activiteit die wordt uitgevoerd buiten de Zuid-Hollandse Delta.

Artikel 8 Aanvraagperiode

1. In afwijking van artikel 2.3, eerste lid, van de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland, worden subsidieaanvragen ingediend van 24 februari 2026 om 09:00 tot en met 22 mei 2026 tot 17:00 uur.
2. Een aanvraag is tijdig ingediend indien deze binnen de in het eerste lid genoemde periode is ontvangen.

Artikel 9 Deelplafond

Gedeputeerde staten stellen het deelplafond voor de periode, genoemd in artikel 8, eerste lid, vast op € 1.000.000, bestaande uit:

- a. € 939.265 bestaande uit 43% Europese middelen en 57% provinciale middelen;
- b. € 60.735 aanvullende nationale financiering bestaande uit provinciale middelen.

Artikel 10 Subsidiabele kosten

1. Kosten zoals bedoeld in [artikel 1.8](#) van de Regeling komen voor subsidie in aanmerking.
2. De subsidiabele kosten worden berekend overeenkomstig [artikel 2.6.7](#) van de Regeling, waarbij de tarieven, bedoeld in [artikel 1.9a](#), eerste lid, onder b, van Regeling niet van toepassing zijn.

Artikel 11 Niet subsidiabele kosten

In aanvulling op [artikel 1.10](#) van de Regeling is [artikel 2.6.8](#) van de Regeling van toepassing.

Artikel 12 Hoogte subsidie

1. [Artikel 2.6.9](#), tweede tot en met het vierde lid, van de Regeling is van toepassing.
2. De hoogte van de subsidie bedraagt minimaal € 200.000 en maximaal € 600.000.

Artikel 13 Selectiecriteria

1. Aanvragen die voor subsidie als bedoeld in [artikel 2.6.1](#), eerste lid, onder b, van de Regeling, in aanmerking komen, worden door een onafhankelijke adviescommissie als bedoeld in [artikel 1.13](#) van de Regeling geselecteerd en gerangschikt op basis van de volgende selectiecriteria:

	Selectie criterium	Wegings- factor	Te behalen punten	Maximum per criterium
a	Ambitie van het plan ten aanzien van de te realiseren gebiedsdoelen	2	0-5	10
b	Diversiteit van de partijen en aantal samenwerkende partijen	1	0-5	5
c	Draagvlak voor het gebiedsplan	1	0-5	5
d	Effectiviteit van de activiteit	2	0-5	10
e	Efficiëntie van uitvoering van de activiteit	1	0-5	5
f	Haalbaarheid van de activiteit	1	0-5	5
g	Mate van urgentie van de activiteit	1	0-5	5
Maximumaantal te behalen punten				45

2. Een aanvraag om subsidie wordt beoordeeld op basis van de in bijlage 1 bij dit openstellingsbesluit opgenomen beoordelingsaspecten per selectie criterium dat is opgenomen in het eerste lid.
3. Overeenkomstig [artikel 1.12](#), vierde lid, van de Regeling wordt een aanvraag geweigerd indien de aanvraag minder dan 27 punten (60% van het maximaal aantal te behalen punten) heeft behaald of als op een selectie criterium minder dan 3 punten is behaald.

Artikel 14 Verplichtingen

1. [Artikel 2.6.11](#) van de Regeling is van toepassing.
2. In aanvulling op [artikel 2.6.11](#) van de Regeling dienen activiteiten waarvoor subsidie verstrekt is, uiterlijk 31 december 2028 afgerond te zijn.

Artikel 15 Voortgangsverslag, deelbetaling en inhoudelijk verslag

1. De subsidieontvanger is verplicht minimaal een keer per uitvoeringsjaar van het gebiedsplan te rapporteren over de voortgang waarin in ieder geval de tot dan toe bereikte resultaten worden vermeld.
2. Een voortgangsverslag of deelbetalingsverzoek bevat, in aanvulling op het bepaalde in de artikelen 1.16 en 1.18 van de Regeling een opgave van de gerealiseerde resultaten van het gebiedsplan.
3. Een inhoudelijk verslag bij vaststelling van de subsidie bevat, in aanvulling op het bepaalde in artikel 1.21 van de Regeling een opgave van de gerealiseerde resultaten van het gebiedsplan.

Artikel 16 Subsidie-arrangement

Arrangement 3 als bedoeld in artikel 1.7, eerste lid onder c, artikel 1.18, derde lid, en artikel 1.21 van de Regeling is van toepassing.

Artikel 17 Voorschot

Ambtshalve wordt een voorschot van 50% van de verleende subsidie verstrekt als bedoeld in artikel 1.17 van de Regeling.

Artikel 18 Publicatie en inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de eerste dag na de datum van uitgifte van het Provinciaal Blad waarin zij wordt geplaatst.

Artikel 19 Werkingsduur

Dit besluit vervalt op 31 december 2029.

Artikel 20 Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Openstellingsbesluit subsidie uitvoering integrale gebiedsplannen GLB-NSP Zuid-Holland 2026.

Den Haag, 3 februari 2026

Gedeputeerde staten van Zuid-Holland

drs. M.J.A. van Bijnen MBA, secretaris

mr. A.W. Kolff, voorzitter

Bijlage 1 – Beoordelingsaspecten per selectiecriteria

Een onafhankelijke adviescommissie zal de aanvragen voor subsidie voor de uitvoering van gebiedsplan toetsen aan de hand van de volgende beoordelingsaspecten bij de in dit openstellingsbesluit opgenomen selectiecriteria.

Ambitieniveau

De ambitie wordt bepaald door in samenhang te kijken naar de volgende aspecten:

1. Blijkt uit de ambitie van het gebiedsplan een gebiedsgerichte, integrale aanpak? Hoe is de gebiedsopgave beschreven: in hoeverre zijn gezamenlijk gevoelde problemen en uitdagingen in een afgebakend gebied omschreven waarbij de ambitie is geformuleerd om gezamenlijk tot oplossingen te komen voor deze uitdagingen? In hoeverre spelen landbouwers en de landbouw hierin een rol?
2. Is het gebiedsplan passend binnen de doelen van provinciale, waterschaps- en gemeentelijke omgevingsvisies, -plannen en (beleids)programma's; wat is de ambitie van het gebiedsplan om aan deze doelen bij te dragen? Denk aan de doelen voor klimaat, milieu en biodiversiteit en bredere doelen als sociaaleconomische versterking en het versterken van de landbouwstructuur. Wordt integraal bijgedragen aan de ZHPLG doelen?
3. Wat zijn de ambities van de betrokken landbouwers? Het gebiedsplan moet in elk geval de continuïteit en duurzaamheid van de landbouw borgen.
4. De duurzaamheid van de landbouw wordt enerzijds hightech ingevuld met precisielandbouw en robotisering, anderzijds wordt ook uitdrukkelijk het agro ecologische spoor aangespoord om te reageren. Een combinatie van deze twee is ook mogelijk.

Aandachtspunten natuurinclusief /biologisch-regeneratief spoor

Het natuurinclusieve en regeneratieve spoor draagt bij aan het herstel van biodiversiteit en bodemkwaliteit in de Zuid-Hollandse Delta. Door biologische en regeneratieve landbouwmethoden te stimuleren, wordt de veerkracht van het agrarisch systeem versterkt en wordt bijgedragen aan de waterkwaliteit en het klimaat. Deze aanpak sluit aan bij de lopende initiatieven in de Zuid-Hollandse Delta en biedt kansen voor verbinding tussen natuur en landbouw. Met de innovatie- en kennisagenda kan kennisuitwisseling en samenwerking tussen ondernemers worden gestimuleerd om de omschakeling te versnellen. Zo wordt gewerkt aan een toekomstbestendige landbouw die economisch rendabel is en tegelijkertijd bijdraagt aan natuurherstel en een gezonde leefomgeving.

Aandachtspunten high-tech spoor

Het hoogtechnologische spoor is een belangrijk transitiepad uit de uitvoeringsagenda landbouw om hoogproductieve landbouw te verduurzamen. Met behulp van deze high-tech kunnen gewassen worden geteeld met vrijwel geen emissies. Daarnaast kan high-tech de afhankelijkheid van benodigde inputs, zoals kunstmest en gewasbeschermingsmiddelen, verminderen. Met deze openstelling wordt het hoogtechnologische kennislandschap voor de akkerbouw in Zuid-Holland versterkt, waar onderwijs, onderzoek en praktijk samenkomen om innovaties te versnellen. Zo zetten worden ondernemers in hun kracht gezet en wordt hen de mogelijkheden geboden om deze verduurzaming te realiseren.

Diversiteit van het samenwerkingsverband

De diversiteit van het samenwerkingsverband: welke partijen investeren samen in oplossingen voor de gebiedsopgave die is opgenomen in het gebiedsplan? Dit wordt beoordeeld aan de hand van de volgende aspecten:

1. Nemen, naast landbouwers, voor de beschreven gebiedsopgave relevante gebiedspartijen deel zoals overheden, collega-ondernemers, terrein beherende organisaties, natuur- en landschapsorganisaties, kennispartijen, grondeigenaren? Of anderzijds betrokken partijen, zoals boerenorganisaties, landgoedeigenaren, ketenpartners, adviseurs of burgers?
2. Hoe divers is de samenstelling van de samenwerking? Wat is de toegevoegde waarde van iedere afzonderlijke partner en hoe vullen zij elkaar aan in de samenwerking? Waarom zijn dit de juiste partners voor de gezamenlijke uitvoering van het gebiedsplan? Wordt over meerdere sectoren samengewerkt?
3. In hoeverre dragen alle partners de kosten en investeringen voor het plan, welke financiële bijdragen leveren alle partners zelf?

Draagvlak voor het gebiedsplan

Het draagvlak voor de uitvoering van het gebiedsplan wordt beoordeeld door te kijken naar of de uitvoering van het gebiedsplan obstakelvrij is. In samenhang met de volgende aspecten wordt het draagvlak voor het gebiedsplan als volgt beoordeeld:

1. Op welke steun, bijvoorbeeld van lokale overheden of lokale gevestigde andere ondernemers en partijen, kan de uitvoering van het gebiedsplan van de partners in het samenwerkingsverband rekenen en hoe is dit onderbouwd? Hoe divers is de opsomming van betrokken belanghebbende gebiedspartijen die draagvlak hebben getoond voor de uitvoering van het gebiedsplan?

2. Hoe heeft afstemming plaats gevonden met deze in het gebied aanwezige andere belanghebbende partijen die niet mee participeren in de uitvoering van het gebiedsplan, maar wel een belang hebben bij de uitvoering van het gebiedsplan?

Criterium Effectiviteit

De mate van effectiviteit wordt beoordeeld aan de hand van de volgende aspecten:

1. In hoeverre draagt het gebiedsplan bij aan de doelen van de openstelling: klimaat, milieu (bodem, water en lucht) en biodiversiteit met daarnaast doelen vanuit provinciaal beleid of beleid van gemeenten of waterschappen. Een gebiedsplan dat bijdraagt aan zowel klimaat, milieu als biodiversiteit, zal hoger scoren dan een gebiedsplan dat enkel bijdraagt aan één van deze doelen. Is ook een nulmeting over deze doelen opgenomen om te kunnen sturen op streefbeeld en beoogde resultaten?
2. Zijn de doelen van het gebiedsplan op een logische wijze uitgewerkt naar activiteiten zoals investeringen, kennisoverdracht en bewustwording en samenwerking voor innovatie?
3. Wordt monitoring georganiseerd op basis van een erkende monitoringssystematiek, zoals de landelijke doelsturingsaanpak biodiversiteitsmonitor of de KPI-K?
4. In hoeverre worden nieuwe kennis, concepten en innovaties in het project meegenomen om een grotere effectiviteit te realiseren in bijvoorbeeld de landbouw en wordt in het projectplan beschreven hoe kennis wordt gedeeld en verspreid tussen boeren en andere partijen?
5. Hoeveel boeren worden naar verwachting met het project bereikt? Hoeveel boeren zullen de kennis ontvangen?

Criterium Efficiëntie

Bij efficiëntie wordt gekeken naar de hoogte van de kosten die gemaakt moeten worden om de beoogde doelen en resultaten die opgenomen zijn in het gebiedsplan te bereiken. De mate van efficiëntie wordt beoordeeld aan de hand van de volgende aspecten:

1. Welke input, bijvoorbeeld geld, kennis en kunde, wordt ingezet en benut om de beoogde resultaten te kunnen realiseren?
2. Hoe efficiënt is de samenwerking georganiseerd, in hoeverre wordt de uitvoering van het gebiedsplan bijvoorbeeld projectmatig aangepakt? Zijn duidelijke rolbeschrijvingen en werkafspraken tussen de partners in het samenwerkingsverband vastgelegd en is sprake van kennisdeling om van elkaar te leren?

Criterium Haalbaarheid

Bij haalbaarheid wordt gelet op de kans van slagen van de uitvoering van het gebiedsplan, gedurende de uitvoering maar ook in de tijd na 'oplevering' van het gebiedsplan. Belangrijk element hierin is in hoeverre de toekomst van de landbouw geborgd is. De mate van haalbaarheid wordt beoordeeld door in samenhang te kijken naar:

1. Staan de voorgenomen investeringen in verhouding tot de toekomst voor de voortzetting van de bedrijven? Zijn de investeringen logisch haalbare gekozen investeringen? Zijn de technieken flexibel inzetbaar? In hoeverre zullen de investeringen leiden tot het genereren van een bestendig inkomen voor de boerenbedrijven? Bevat het gebiedsplan een beschrijving van de structurele inbedding van de resultaten na afloop (waaronder beheer- en exploitatiekosten)?
2. Is voorzien in de nodige flexibiliteit voor aanpassingen in de plannen, wat, waar, wie, hoeveel, wanneer? In hoeverre zijn mogelijke risico's geïdentificeerd en hoe is risicomanagement beschreven in het gebiedsplan?
3. In hoeverre zijn vergunningen voor de voorgenomen activiteiten en investeringen in het gebiedsplan reeds in bezit? Past het gebiedsplan binnen de vigerende richtlijnen voor ruimtelijke ordening van het gebied?

Criterium Urgentie

Bij urgentie is het van belang om te zien in hoeverre de voorgenomen investeringen en maatregelen urgent zijn voor de beschreven gebiedsopgave in het gebiedsplan. Is in de regio, het gebied, sprake van een urgente opgave voor de doelen klimaat, milieu en biodiversiteit?

Toekenning van punten

Het toekennen van punten vindt per selectiecriterium op basis van de daarbij genoemde beoordelingsaspecten als volgt plaats:

- 0 punten worden toegekend indien de score op de bij het selectiecriterium genoemde aspecten in samenhang bezien, zeer gering is;
- 1 punt wordt toegekend indien de score op de bij het selectiecriterium genoemde aspecten in samenhang bezien, gering is;
- 2 punten worden toegekend indien de score op de bij het selectiecriterium genoemde aspecten in samenhang bezien, matig is;
- 3 punten worden toegekend indien de score op de bij het selectiecriterium genoemde aspecten in samenhang bezien, voldoende is;

- 4 punten worden toegekend indien de score op de bij het selectiecriterium genoemde aspecten in samenhang bezien, goed is;
- 5 punten worden toegekend indien de score op de bij het selectiecriterium genoemde aspecten in samenhang bezien, zeer goed is.

Rangschikking van aanvragen

Er is sprake van een tender binnen deze openstelling. Voor de selectie van de gebiedsplannen die voor subsidie in aanmerking komen, is een onafhankelijke adviescommissie samengesteld. Aanvragen worden gescoord aan de hand van selectiecriteria en daarbij behorende wegingsfactoren en vervolgens gerangschikt. Alleen de aanvragen met de minimumscore of hoger komen voor subsidie in aanmerking, voor zover het binnen het opengestelde plafond past.

Voor de rangschikking van alle aanvragen geldt dat een individuele aanvraag minimaal 60% van de maximaal te behalen score moet halen wat maakt dat de drempelscore om in aanmerking voor subsidie te komen, 27 punten is. Hierbij geldt ook dat op elk criterium minimaal 3 punten behaald moet worden. De plaats in de rangorde wordt bepaald door het aantal punten dat de onafhankelijke adviescommissie aan de aanvraag toekent. Voor elke aanvraag geldt dat een minimumaantal punten dient te worden behaald om voor subsidie in aanmerking te kunnen komen. Indien een aanvraag minder dan 27 punten behaalt of als op een criterium minder dan 3 punten wordt behaald, wordt de aanvraag niet gehonoreerd. Het doel van deze systematiek is om alle aanvragen onderling te vergelijken en de beste aanvragen uit het totaal aanbod te kunnen selecteren.

Aanvragen worden op volgorde van de rangschikking gehonoreerd. Als twee of meer aanvragen een gelijk aantal punten hebben gekregen en de som van de aangevraagde bedragen dusdanig is dat het subsidieplafond wordt overschreden, dan vindt tussen hen een prioritering plaats op de afzonderlijke scores in de volgorde: Ambitie, Effectiviteit en Urgentie. Als van de twee gelijk scorende aanvragen aanvraag 1 bijvoorbeeld 4 punten op ambitie heeft gescoord en aanvraag 2 3 punten, dan wordt de aanvraag 1 hoger gerankt dan aanvraag 2, ondanks de overall gelijke score van aanvraag 1 en 2. Aanvraag 1 komt dan eerst in aanmerking voor subsidie, daarna aanvraag 2.

Indien de aanvragen in het geheel een gelijk aantal punten hebben behaald, dus ook op de afzonderlijke selectiecriteria, dan wordt de rangschikking van de aanvragen bepaald door loting. Het toekennen van de scores en de rangschikking vindt plaats door een onafhankelijke adviescommissie zoals bedoeld in artikel 1.13 van de Regeling.

Toelichting bij Openstelling subsidie uitvoering integrale gebiedsplannen GLB-NSP Zuid-Holland 2026

LEESWIJZER

Voorliggend openstellingsbesluit moet in samenhang gelezen worden met de Regeling Europese landbouwsubsidies Zuid-Holland en de bijbehorende algemene toelichting en de toelichting over paragraaf 6.

Met dit openstellingsbesluit wordt paragraaf 6 uit hoofdstuk 2 van de Regeling – de interventie Samenwerking voor integrale gebiedsontwikkeling – opengesteld. De artikelen 2.6.1 tot en met 2.6.12 van de Regeling moeten tezamen gelezen worden met de artikelen in dit openstellingsbesluit. Daarnaast zijn de algemene en slotbepalingen uit de Regeling ook van toepassing op een aanvraag.

Naast de Regeling is ook de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland (Asv) van toepassing. Dit betekent dat een aantal aspecten van de verstrekking van subsidies niet in de subsidieregeling is vastgelegd, maar in de Asv. In de Asv staat onder meer wat de beslistermijnen zijn voor gedeputeerde staten, algemene verplichtingen voor de subsidieontvanger, zoals de meldingsplicht en de algemene weigeringsgronden. Voor een goed begrip van deze subsidieregeling is dus bestudering van de Asv noodzakelijk. Ook de Algemene wet bestuursrecht bevat algemene bepalingen die onverkort van toepassing zijn op subsidies, verstrekt op grond van deze subsidieregeling.

ALGEMEEN

Samenwerking voor integrale gebiedsontwikkeling

De bedoeling is dat agrariërs en andere gebiedspartners middels deze maatregel voor integrale gebiedsontwikkeling worden uitgenodigd en gefaciliteerd om met elkaar een integraal gebiedsplan uit te voeren, ter versterking van de doelen op het gebied van klimaat, milieu (bodem, water en lucht) en biodiversiteit. De verwachting is dat door de partners in het gebied zelf aan het roer te zetten in de versterking van hun gebied op de doelen klimaat, milieu en biodiversiteit, sneller verbetering in het gebied wordt gerealiseerd dan wanneer individuele gebiedspartners afzonderlijk subsidie voor acties aanvragen en uit-

voeren, of wanneer van bovenaf door overheden regels worden opgelegd. Door deze aanpak worden agrarische ondernemers en andere gebiedspartijen uitgedaagd om de kansen in hun gebied echt in kaart te brengen en vervolgens gezamenlijk acties te bedenken en uit te voeren om het te versterken.

Regeneratieve transitie en hoogtechnologische transitie

Deze openstelling is gericht op twee transitiesporen uit de Uitvoeringsagenda landbouw in de Zuid-Hollandse Delta: biologische en regeneratieve transitie en hoogtechnologische transitie. De subsidie is bedoeld om biologische en regeneratieve initiatieven te verbinden en ook het hoogtechnologische spoor (robotisering en precisielandbouw) in de landbouw te ondersteunen. Hiermee kan de innovatie- en kennisagenda op beide sporen worden versterkt en uitgebouwd. Zo kan de transitie naar een meer verduurzaamde landbouw vaart krijgen. Met deze subsidie kunnen boeren meer in hun kracht worden gezet en meer mogelijkheden worden geboden.

Afbakening Zuid-Hollandse Delta

Deze openstelling is specifiek gericht op de Zuid-Hollandse Delta, omdat juist in dit gebied ook veel vraagstukken rondom de verduurzaming van de akkerbouw spelen. In de Delta zijn veelal kleinere initiatieven en ontwikkelingen zonder echte samenhang. Om de transitie vaart te geven is het goed om deze samenhang en kennisoverdracht te faciliteren. De kracht in deze openstelling zit in het samenbrengen van kleinere initiatieven samen, die gezamenlijk steviger aan de transitie kunnen bouwen. Een samenwerkingsverband in de Zuid-Hollandse Delta kan van de subsidie als bedoeld in dit openstellingsbesluit gebruik maken. Een voorwaarde is dat in elk geval twee landbouwers en in elk geval één kennisinstelling deelnemen aan het samenwerkingsverband.

Staatssteun

Gezien de aard van de maatregelen waarvoor subsidie kan worden aangevraagd, zal voor de projecten onder deze openstelling op grond van artikel 42 van de VWEU sprake zijn van rechtmatige staatssteun. Mocht sprake zijn van een activiteit die niet onder deze vrijstellingsgrondslag voor steunverstrekking past, dan zal provincie Zuid-Holland bepalen op grond van welke andere steunbepalingen ten aanzien van geldende staatssteunregels de aangevraagde steun alsnog geoorloofd verstrekt kan worden.

VERWIJZING NAAR RELEVANTE ARTIKELN REGELING

Naast dit openstellingsbesluit bevat de Regeling Europese landbouwsubsidies Zuid-Holland de volgende artikelen die van toepassing zijn op deze subsidie:

- Begripsbepalingen, artikel 1.1
- Subsidiabele activiteiten, artikel 2.6.1
- Voorschriften voor het integraal gebiedsplan, artikel 2.6.2
- Beschrijving van de aanvrager, artikel 2.6.3
- Voorschriften voor het samenwerkingsverband, artikelen 2.6.4 en 1.3
- Aanvraagvereisten, artikelen 2.6.5 en 1.6
- Weigeringsgronden, artikelen 2.6.6 en 1.5
- Berekening van de subsidiabele kosten, artikelen 2.6.7 en 1.8 en 1.9a
- Niet subsidiabele kosten, artikelen 2.6.8 en 1.10
- Hoogte van de subsidie, artikel 2.6.9
- Subsidieverplichting, artikelen 2.6.11 en 1.15
- Bevoorschotting, artikel 1.17
- Deelbetalingen, artikel 1.18
- Wijzigingsverzoeken, artikel 1.22

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING OPENSTELLINGSBESLUIT

Artikel 2 Subsidiabele activiteit

Subsidie is beschikbaar voor de uitvoering van het gebiedsplan. Een gebiedsplan is primair gericht op de volgende drie Europese doelen:

Doel	Beschrijving
SO4	Bijdragen aan de beperking van en aanpassing aan de klimaatverandering, onder meer door de uitstoot van broeikasgassen te verminderen, de koolstofvastlegging te verbeteren of duurzame energie te bevorderen;
SO5	Bevorderen van de duurzame ontwikkeling of het efficiënte beheer van natuurlijke hulpbronnen zoals water, bodem en lucht, onder meer door de afhankelijkheid van chemische middelen te verkleinen;
SO6	Bijdragen aan het tot staan brengen en ombuigen van biodiversiteitsverlies, tot versterking van ecosysteemdiensten en de instandhouding van habitats en landschappen.

Een gebiedsplan kan vrij worden ingevuld binnen de kaders van dit openstellingsbesluit. Elk gebied kan een eigen plan op maat maken. Deze openstelling biedt gebieden de mogelijkheid van een budget waar allerlei verschillende activiteiten uit betaald kunnen worden. Het subsidieaandeel voor het proces (management voor de uitvoering van het gebiedsplan) mag niet meer zijn dan 25% van de totaal verstrekte subsidie voor de uitvoering van het gebiedsplan. De Europese Commissie stelt dat tenminste 75% van de subsidie naar investeringen moet gaan.

Voorop staat dat in gebiedsplannen de gebiedskoers zich integraal richt op de Europese doelen voor klimaat, milieu en biodiversiteit en verduurzaming van de landbouw én aansluit bij het beleid van provincie, namelijk de Omgevingsvisie Zuid-Holland met bijbehorende Uitvoeringsagenda Landbouw en het Zuid-Hollandse Programma Landelijk Gebied (ZHPLG). Daarom zullen desbetreffende overheden direct betrokken zijn bij de gebiedskoers, de doelen van het gebiedsplan en mogelijk zelf partner zijn in het samenwerkingsverband in het specifieke gebied.

Dit openstellingsbesluit is een breed samenbindend instrument met subsidie voor investeringen en open van opzet. Een gebiedsplan kan een aantal aspecten bevatten die onderdeel zijn van een (breder) gebiedsproces, idealiter worden alle uitdagingen in het gebiedsproces opgelost. Tegelijk gaat het om focus en wat realistisch haalbaar is met het oog op de beschikbare subsidiabele investeringsmogelijkheden bij uitvoering van het gebiedsplan.

Artikel 3 Integraal gebiedsplan

De uitvoering van het gebiedsplan kan bestaan uit de volgende subsidiabele activiteiten:

Investerings voor de uitvoering van het gebiedsplan waaronder: Management voor de uitvoering van het gebiedsplan, waaronder:

Investerings voor de uitvoering van het gebiedsplan waaronder:	Management voor de uitvoering van het gebiedsplan, waaronder:
a. productieve investeringen op landbouwbedrijven met 40% steunpercentage zoals bedoeld in artikel 2.2.2 van de Regeling.	d. bijeenkomsten voor kennisoverdracht met 80% steunpercentage zoals bedoeld in artikel 2.10.1, eerste lid onder a van de Regeling.
b. niet-productieve investeringen op landbouwbedrijven met 100% steunpercentage, t.b.v. het watersysteem geldt 70% steunpercentage zoals bedoeld in artikel 2.3.1 van de Regeling.	f. voorbereiding en uitvoering van ruilverkaveling met 100% steunpercentage.
c. niet-productieve investeringen op niet-landbouwbedrijven met 100% steunpercentage, t.b.v. waterkwaliteit geldt 70% steunpercentage zoals bedoeld in artikel 2.4.1 van de Regeling.	g. ontwikkelen of beproeven van innovaties met 100% steunpercentage zoals bedoeld in artikel 2.5.2 van de Regeling.
	h. draagvlakontwikkeling of samenwerkingsactiviteiten met 100% steunpercentage.

Voorbeelden van subsidiabele activiteiten per onderdeel zoals hierboven genoemd:

- Productieve investeringen groen- blauw en dierenwelzijn**
Investerings in bedrijfsmiddelen met een effect op de economische bedrijfsvoering en gericht op de doelen water, biodiversiteit en biologische bestrijding, energie en klimaat en precisielandbouw. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan precisiebemesting voor akkerbouw in gehele Zuid-Hollandse Delta: GPS/GIS, NIRS-sensoren, fertigatie, rijenbemesting, opbrengstkaarten. En aan Regeneratieve landbouwsystemen: niet-kerende grondbewerking, composttoepassing.
- Niet productieve investeringen op landbouwbedrijven**
Investerings op landbouwgrond die geen invloed hebben op de economische bedrijfsvoering, bijvoorbeeld op het gebied van watergebruik/beheer, investeringen voor het aanleggen van een bloemrijke akkerrand, de aanleg van voorzieningen (o.a. plas-dras) voor boerenlandvogelbeheer, de aanleg van landschapselementen, de aanleg van kruidenrijk grasland, de aanleg van greppels ten behoeve van waterkwaliteit of natuurvriendelijke oevers en plasdras sloten. Meer concreet kan hierbij gedacht worden aan herstel en aanleg singels, houtwallen, heggen, hagen, bosjes, solitaire bomen, pingo's, dobben en drenkpoelen, herstel en aanleg van akkerranden, struweelranden, vogelakkers, natuurvriendelijke oevers en herstel beplanting agrarische erven. Hierbij moet worden opgemerkt dat beheer van niet-productieve investeringen landbouw niet per definitie onder het ANLb gaan vallen. Daarnaast kunnen de investeringen leiden tot een verandering op percelen. Deze veranderingen dienen in het perceelsregister verwerkt te worden, vanwege mogelijke gevolgen voor de steun die op grond van de Regeling uitvoering NSP GLB 2023-2027 ontvangen wordt.
- Niet productieve investeringen op niet-landbouwbedrijven**
Investerings buiten landbouwgrond die geen invloed hebben op de economische bedrijfsvoering en gericht zijn op het uitvoeren van herstelmaatregelen en (grootschalige) inrichting van gebieden die bijdragen aan verbetering van de waterhuishouding, natuur, klimaatmitigatie en -adaptatie

- en biodiversiteit, investeringen in waterlopen, (op)vaarten en cultuurlandschappelijk slotenpatroon, herstel en aanleg natuurvriendelijke oevers.
- d. Kennisoverdracht
Activiteiten voor het delen van kennis en ervaring met groepen landbouwers, dit kunnen trainingen, workshops, coachingsactiviteiten, voorlichtingsacties of demonstraties zijn. Hierbij kan verder gedacht worden aan gebiedsprocessen met boeren- en gebiedsraden voor gezamenlijke doelstelling, data-interpretatie en bedrijfsbegeleiding bij KPI-systemen, bodem- en nutriëntenmonitoring en vergelijkend onderzoek naar effectiviteit van verschillende technieken.
- e. Vorbereiding en uitvoering van ruilverkaveling
Voor kavelruil/ruilverkaveling geldt dat kosten voor de voorbereiding (analyse) en kosten voor de uitvoering (transactie, bijvoorbeeld notariskosten) voor subsidie in aanmerking komen. Onder ruilverkaveling wordt ook kavelruil verstaan. Het betreft hier vrijwillige kavelruil.
- f. Ontwikkelen en beproeven van innovaties
Activiteiten voor het ontwikkelen, doorontwikkelen, beproeven of praktijkrijp maken van nieuwe concepten, producten of diensten dienend aan de doelen van het gebiedsplan. Hierbij kan gedacht worden aan KPI-systemen voor borging duurzaamheidsprestaties met Regiocertificering, koolstofvastlegging en -certificering (SNK-methodiek) en NDICEA-modellering voor stikstofmanagement.
- g. Draagvlakontwikkeling en samenwerkingsactiviteiten
Activiteiten voor het vinden van partners en gezamenlijk opzetten en voeren van het gebiedsproces waarbij overleg en afstemming onderdeel kan zijn; proces- en projectmanagement.

De onderdelen a t/m c bedragen minimaal 75% van de totale subsidie voor de uitvoering van het gebiedsplan.

Onderdelen e en g bedragen maximaal 25% van de totale subsidie voor de uitvoering van het gebiedsplan. Tezamen vormen deze onderdelen het management voor de uitvoering van het gebiedsplan. Daarbij kan meer algemeen gedacht worden aan kosten voor de penvoerder, inzet van personeel, om de samenwerking en administratie te organiseren. De penvoerder zou een gemeente kunnen zijn maar ook een waterschap, een krachtig agrarisch collectief of een grote natuur of landschapsorganisatie. Of elke andere organisatie of entiteit.

Artikel 4 Aanvrager

De subsidie voor het in samenwerking uitvoeren van een integraal gebiedsplan wordt aangevraagd door een samenwerkingsverband. De penvoerder van het samenwerkingsverband dient de aanvraag in namens het samenwerkingsverband dat het gebiedsplan gaat uitvoeren. De penvoerder moet door alle deelnemers aangewezen zijn om voor de uitvoering van het gebiedsplan de projectleiding op zich te nemen. Alle partners in het samenwerkingsverband maken op basis van hun eigen deelbegroting in het gebiedsplan kosten en zijn daarmee medebegunstigden van de subsidie die ze voor deze kosten aanvragen.

Artikel 5 Samenwerkingsverband

Een samenwerkingsverband moet bestaan uit minimaal twee landbouwbedrijven en één kennisinstelling. Daarbij geldt dat ook eventueel een of meerdere van de volgende partijen betrokken kunnen zijn in het samenwerkingsverband:

- grondeigenaren;
- grondgebruikers;
- landbouworganisaties;
- natuur- en landschapsorganisaties;
- provincies;
- waterschappen;
- gemeenten; of
- overige natuurlijke- of rechtspersonen.

In het samenwerkingsverband dient ook een kennisaanbieder als projectpartner vertegenwoordigd te zijn.

In gebieden kunnen processen lopen die niet altijd het kenmerk van gezamenlijk eigenaarschap dragen. Soms zijn niet alle overheden aan boord, soms ontbreekt het aan een groep boeren die zich betrokken voelt. Plannen van natuur- en landschapsorganisaties en burgerinitiatieven zijn af en toe in uitvoering zonder betrokkenheid van boeren of overheid.

Overheidspartijen kunnen deelnemer zijn van het samenwerkingsverband. Het is goed voorstelbaar dat een gemeente of waterschap de penvoerdersrol neemt. Het staat een gebied vrij om voor een andere penvoerder te kiezen.

Na investeringen beheer ervan inrichten vanaf 2028

Voor boeren is het toekomstperspectief dat na het doen van niet productieve investeringen voor herstel en inrichtingsmaatregelen ten behoeve van de doelen klimaat, milieu en biodiversiteit in het kader van een gebiedsplan, het beheer van deze investeringen (agrarisch natuurbeheer) uiteindelijk terecht kan

komen in nieuwe ANLb-contracten in de volgende GLB-programmaperiode. Juist omdat de uitvoering van het gebiedsplan langjarig kan lopen. In de uitvoering van een gebiedsplan kan een boer zich richten op verbreding van doelen, verzwaring van bepaald beheer en meer areaal.

Governance van het samenwerkingsverband

Wat in de praktijk goed blijkt te werken is een projectorganisatie met bijvoorbeeld een stuurgroep en uitvoeringsteam waarbij de penvoerder faciliteert en regisseert. In stappen kan gewerkt worden van een intentieverklaring, naar een samenwerkingsovereenkomst, uitvoeringsorganisatie en programma-begroting. Elke stap heeft een eigen doorlooptijd nodig. Voor de aanvraag is het overleggen van de samenwerkingsovereenkomst voor de uitvoering van het gebiedsplan verplicht.

Deze regeling gaat uit van een penvoerder die juridisch de eindverantwoordelijkheid kan dragen voor het samenwerkingsverband met de verschillende partijen. Omdat de penvoerder zorgdraagt voor uitvoering van de afspraken die de stuurgroep van het samenwerkingsverband maakt, welke doelen, welke middelen, wie krijgt wat, ontzorgt de penvoerder het gehele gezelschap waarvan de partners anders ieder voor zich een aanvraag doen, niet weten of ze succes hebben en zelf de projectadministratie moeten doen.

Artikel 6 Aanvraagvereisten

Een aanvraag voor subsidie voor de uitvoering van een gebiedsplan bevat, zoals opgenomen in artikel 2.6.5 van de Regeling, als bijlage een integraal gebiedsplan met daarin in ieder geval de verplichte onderdelen opgenomen zoals genoemd in artikel 2.6.5 van de Regeling.

De aanvraag bevat als bijlage tevens een samenwerkingsovereenkomst waarin:

- de rolverdeling en juridische verantwoordelijkheden tussen de gebiedspartners is vastgelegd.
- beschreven is welke gebiedspartner namens alle partijen zal optreden als aanvrager (penvoerder). De penvoerder treedt op als contactorganisatie richting de subsidieverstrekker en de bevoegde controleautoriteiten. De penvoerder is tevens verantwoordelijk voor de inrichting van de projectadministratie en het rapporteren over de voortgang van het project conform de voorwaarden zoals gesteld door de subsidieverstrekker. Controle van deze projectadministratie zal worden uitgevoerd door de bevoegde controleautoriteiten.

De aanvraag bevat een begroting op basis van een ingevuld rekenformulier in Excel (zie format op de website van RVO):

- De begroting en financiering van de activiteiten, waaronder de kosten die verband houden met investeringen en alle aspecten van de samenwerking.

Artikel 7 Weigeringsgronden

Een aanvraag om subsidie kan alleen worden ingediend door een nieuw samenwerkingsverband. Reeds bestaande samenwerkingsverbanden kunnen ook een aanvraag indienen, mits de activiteiten waarvoor dan subsidie wordt aangevraagd, nieuw zijn voor dit bestaande samenwerkingsverband.

Artikel 10 Subsidiabele kosten

Op grond van artikel 1.8 van de Regeling zijn de volgende kosten subsidiabel:

- Loonkosten
- Kosten eigen arbeid
- Bijdragen in natura
- Afschrijvingskosten
- Overige kosten (kosten derden)

Kosten die voor subsidie in aanmerking komen, worden berekend volgens de methode voor werkelijke kosten, zie hiervoor artikel 1.9a van de Regeling. De tarieven zoals genoemd in artikel 1.9a, eerste lid onder b kunnen niet worden toegepast omdat hier nog een formeel controleonderzoek voor de Europese Commissie voor moet worden toegepast.

Artikel 11 Niet subsidiabele kosten

Kosten van investeringen van € 2.000.000 of meer voor grootschalige ingrepen in de infrastructuur komen niet voor subsidie in aanmerking tenzij deze kosten betrekking hebben op investeringen in het watersysteem met als doel de waterkwaliteit te verbeteren.

Artikel 12 Hoogte subsidie

Voor de uitvoering van gebiedsplannen kan per opgenomen activiteit een ander subsidiepercentage van toepassing zijn. De subsidie voor de uitvoering van het gebiedsplan kan bestaan uit:

Investeringskosten voor de uitvoering van het gebiedsplan waaronder:	Managementkosten voor de uitvoering van het gebiedsplan, waaronder:
---	--

a. productieve investeringen op landbouwbedrijven met 40% steunpercentage zoals bedoeld in artikel 2.2.2 van de Regeling.	d. bijeenkomsten voor kennisoverdracht met 80% steunpercentage zoals bedoeld in artikel 2.10.1, eerste lid onder a van de Regeling.
b. niet-productieve investeringen op landbouwbedrijven met 100% steunpercentage, t.b.v. het watersysteem geldt 70% steunpercentage zoals bedoeld in artikel 2.3.1 van de Regeling.	e. voorbereiding en uitvoering van ruilverkaveling met 100% steunpercentage.
c. niet-productieve investeringen op niet-landbouwbedrijven met 100% steunpercentage, t.b.v. waterkwantiteit geldt 70% steunpercentage zoals bedoeld in artikel 2.4.1 van de Regeling.	f. ontwikkelen of beproeven van innovaties met 100% steunpercentage zoals bedoeld in artikel 2.5.2 van de Regeling.
	g. draagvlakontwikkeling of samenwerkingsactiviteiten met 100% steunpercentage.

De onderdelen a t/m c bedragen minimaal 75% van de totale subsidie voor de uitvoering van het gebiedsplan.

Onderdelen e en g bedragen maximaal 25% van de totale subsidie voor de uitvoering van het gebiedsplan. Tezamen vormen deze onderdelen het management voor de uitvoering van het gebiedsplan.

Artikel 13 Selectiecriteria

Een gebiedsplan komt tot stand door integraal te werken, dat is de kerngedachte van de deze openstelling. Hiermee wordt bedoeld dat de aanpak integraal moet zijn waarbij de mate van integraliteit bijvoorbeeld toe kan nemen wanneer de diversiteit aan doelen waar het gebiedsplan over gaat hoger is, wanneer de diversiteit aan gebiedspartners betrokken bij het gebiedsplan hoger is en wanneer de diversiteit aan voorgenomen en begrote maatregelen en activiteiten in het gebiedsplan hoger is. In bijlage 1 bij dit openstellingsbesluit zijn de beoordelingsaspecten opgenomen behorend bij de selectiecriteria op basis waarvan gebiedsplannen worden beoordeeld. Op deze manier kan per criterium gezien worden hoeveel punten een gebiedsplan kan scoren.

Artikel 14 Verplichtingen

De uitvoering van het gebiedsplan moet uiterlijk 31 december 2028 afgerond zijn. Dat betekent dat alle activiteiten uitgevoerd moeten zijn en dat de kosten ervan gemaakt zijn op deze datum. Met deze einddatum wordt binnen de huidige GLB-periode maximaal ruimte gegeven voor de uitvoering van gebiedsplannen.

Aansluiting op het Nationale (Netwerk platteland) en Europese EIP netwerk draagt ertoe bij dat samenwerkingsverbanden gedurende het gehele project gebruik kunnen maken van beschikbare kennis en ervaring voor een hogere effectiviteit. Het doel hiervan is dat het delen van de kennis die opgedaan wordt tijdens de projecten, door anderen gebruikt kan worden en daardoor bijdraagt effectievere en innovatieve gebiedsplannen in Nederland en in Europa. Daarnaast kunnen via de netwerken ook interacties ontstaan tussen de verschillende samenwerkingsverbanden zodat deze elkaar kunnen versterken door een community te vormen.

De subsidieontvanger is verplicht om de resultaten van het project te delen via de hiertoe geëigende netwerken. Onder geëigende netwerken wordt in ieder geval begrepen:

- Groen Kennisnet*
- EIP-netwerk** als bedoeld in artikel 127 VO (EU) nr 2021/2115.

*Met Groen Kennisnet, het kennisplatform van de groene sector in Nederland, is een speciale samenwerking aangegaan. Groen Kennisnet maakt voor elk Nederlands project een pagina aan om de plannen en eindresultaten te delen. Ook tijdens uw project kunt u resultaten delen via Groen Kennisnet. Groen Kennisnet neemt hierover contact met u op.

** Het Europees Innovatienetwerk voor de Landbouw (EIP-AGRI) werkt aan de bevordering van concurrerende en duurzame land- en bosbouw in Europa. Het EIP-AGRI-netwerk is onderdeel van het CAP Network van de EU. Elk project wordt gemeld aan dit Europese EIP netwerk.

Artikel 15 Voortgangsverslag, deelbetaling en inhoudelijk verslag

Bij voortgangsverslagen, verzoeken tot deelbetaling en vaststelling gelden rapportageverplichtingen. Deze verplichtingen worden opgelegd omdat de lidstaten verplicht zijn dergelijke gegevens aan te leveren bij de Europese Commissie. In eerste instantie dient men te rapporteren over het aantal personen dat baat gehad heeft bij het gebiedsplan en wordt als volgt in beeld gebracht: het gerealiseerde aantal personen dat van advies, opleiding, kennisuitwisseling of deelname aan het samenwerkingsverband heeft geprofiteerd om betere duurzame economische, sociale, milieu- en klimaatprestaties en prestaties op het gebied van hulpbronnefficiëntie te leveren.

Tijdens de voortgang van de uitvoering van het gebiedsplan blijft de provincie Zuid-Holland graag een maal per jaar op de hoogte van de tot dan toe bereikte resultaten en dat de uitvoering van het gebiedsplan loopt.

Artikel 16 Subsidie-arrangement

Voor de verantwoording van de subsidie voor de uitvoering van een gebiedsplan geldt dat alle kosten waarvoor subsidie is verleend verantwoord moeten worden aan de hand van een inhoudelijk en financieel verslag conform arrangement 3 uit de Regeling. In feite vindt de verantwoording van de subsidie plaats op basis van daadwerkelijk gerealiseerde kosten en (deel)prestaties.

Artikel 17 Voorschot

Bij subsidieverlening wordt een voorschot van 50% van de verleende subsidie direct uitbetaald.